

Розвиток музичних здібностей у старших дошкільників шляхом використання елементів інноваційних технологій.

На допомогу музичному керівнику (з досвіду роботи Ємеліної Л.І.- музичного керівника ДНЗ № 25).

Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» передбачає впровадження нових підходів, форм і методів роботи зі старшими дошкільниками, які б відповідали потребам розвитку особистості, природних задатків і здібностей дітей, сприяли б розкриттю їх талантів. Головним із показників компетентності дошкільника є дитяча творчість. Як маленький творець, дитина найбільше здатна до безпосереднього самовираження саме в музичній діяльності.

Ми поставили перед собою завдання:

- віднайти шляхи своєчасного виявлення у кожного вихованця природних задатків, нахилів, здібностей;
- створити оптимальні умови для їхнього розвитку;
- визначити конкретні сфери можливого докладання дитячого творчого потенціалу.

Для вирішення цих завдань ми провели діагностику музичних здібностей старших дошкільників, яка показала, що найлегше діти розрізняють музичні твори за жанрами, визначають характер музики, темп, співають в ансамблі, достатньо чисто інтонують мелодії. Утруднення викликало виконання танцювальних рухів (крок польки, перемінний крок, підскоки), оволодіння елементами нотної грамоти, діти плутаються у назвах дитячих музичних інструментів. Але найбільші утруднення викликали завдання творчого характеру, такі як : «Склади казку про музику», «Різноколірні кубики». Більшість дітей не здатна до творчої імпровізації під час співу та виконання музично-ритмічних рухів.

Систематичні музичні заняття забезпечують значний рівень музичного розвитку дошкільників. Але незалежно від природних задатків, у всіх дітей необхідно розвивати музикальність, творчі здібності. Цьому найбільш сприяє використання елементів інноваційних технологій та активна гурткова робота. Ми розробили систему занять по навчанню дітей нотної грамоти з використанням елементів ейдетики. Саме слово «ейдетика» не є новим, воно виникло у Давній Греції і означає запам'ятовування за допомогою образів, що дає змогу спиратись на образне мислення дитини-дошкільника. Ейдетична пам'ять притаманна усім дітям, тож використання ейдетики викликає у дітей позитивний відгук. Завдяки цій технології, діти легше засвоюють текст пісні, жанри музики, засоби музичної виразності. Важливо й те, що інформація засвоюється блоками, а не окремими поняттями. Для використання ейдетики на музичних заняттях необхідно мати різноманітний дидактичний матеріал, його виготовляє музичний керівник.

Дуже доцільним в роботі музичного керівника для доступного викладання нового матеріалу є використання «історій-хвилинок». Саме цей метод допомагає в оволодінні дітьми складних для них понять музичних термінів, таких як «регістр», «нотний стан», «ключ», «тривалості нот» та ін. «Історія-хвилинка» - це коротка розповідь з казковим сюжетом. На відміну від казки, «історії - хвилинки» не передбачають широкої розгортки подій. У них мало персонажів і це дає змогу зосередитися на музичному терміні, який треба засвоїти. Саме у дошкільному віці доцільно використовувати «історії-хвилинки», так як у дітей - дошкільників переважає образне мислення.

Сучасний світ вимагає використання педагогом новітніх технологій, у тому числі і комп'ютерних. Для навчання ми використовуємо зі старшими дітьми роботу на ноутбуках. Така форма роботи є цікавою та зрозумілою дітям. А головне те, що в ігровій формі засвоюється навчальний матеріал. Нами розроблено систему занять на ноутбуках по ознайомленню дітей з музичними інструментами. Дітям-дошкільникам важко сприймати музичні твори лише на слух, набагато легше це робити, коли діти бачать образи. В розробці поєднано наочний матеріал разом із музичним, який потрібно слухати. В цікавій, ігровій формі подано запитання і відповіді на них. Діти засвоюють назви усіх інструментів оркестру. Комплекс занять сплановано на навчальний рік, з розрахунку 1 заняття в місяць, заняття проводимо по підгрупам.(писати на vitem5@mail.ru).

Одним з основних завдань дошкільної освіти є збереження та зміцнення фізичного, психічного та духовного здоров'я, тому вважаємо необхідним використовувати в роботі музичного керівника метод музикотерапії. На музичних заняттях можна використовувати вокалотерапію, танцювальну терапію, музикування, музичні ігри, ритмічні вправи, вслуховування у музичні та шумові звуки(методика Мюррея Шафера). На такі заняття дітей беруть підгрупами по 10-12 чоловік. Структура заняття може бути традиційною, може і відрізнятись від неї.

Хочеться відмітити, що використання під час музичних занять різноманітних інноваційних методик надають можливість дітям розкритися зовсім по-іншому, а знання з розділу «Музичне виховання» засвоюються краще. Для розвитку творчих здібностей у старших дошкільників ми проводимо активну гурткову роботу. В закладі працюють вокальний, хореографічний гуртки та гурток по навчанню гри на дитячих музичних інструментах. Ми розробили планування гурткової роботи гуртка «Веселий оркестр» на рік, де заплановано навчання гри як на традиційних ДМІ, так і на нетрадиційних – шумових. У плані є такий вид діяльності, як перегляд відеозаписів концертів, мультфільмів. Під час перегляду відео діти повинні самостійно визначати та називати музичні інструменти. Протягом року діти вивчають ноти, вчаться грати на ДМІ. Цікавим видом роботи є озвучування казок, де діти не словами, а інструментами передають роль персонажа. Ті музичні твори, які діти вивчають на гуртку, вони демонструють на святах та під час розваг.

Видатний музикант, професор Стокгольмської академії музики, провідний експерт нобелівських концертів Михайло Казинник зазначає: «Якщо ви хочете, щоб ваші діти зробили перший крок до Нобелівської премії, навчайте їх... музики».

Тож, бажаємо успіхів у навчанні дітей музики!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент(оновлений) Київ 2012р.
2. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». – Тернопіль: Мандрівець, 2012.
3. «Музичний керівник» - щомісячний спеціалізований журнал МЦФЕР Освіта № 5 2011 с.4, №8 2011 с.12, №10 2011 с. 9, № 10 2012 с.7.